Woensdag, 20 oktober 2021

P9_TA(2021)0426

Werkgelegenheids- en sociaal beleid van de eurozone in 2021

Resolutie van het Europees Parlement van 20 oktober 2021 over het werkgelegenheids- en sociaal beleid van de eurozone 2021 (2021/2062(INI))

(2022/C 184/02)

Het Europees Parlement,

— gezien de mededeling van de Commissie van 2 juni 2021 getiteld "Coördinatie van het economisch beleid in 2021: COVID-19 overwinnen, het herstel ondersteunen en onze economie moderniseren" (COM(2021)0500),

— gezien het voorjaarspakket van het Europees Semester van de Commissie: omnibusverslag uit hoofde van art. 126, lid 3, (COM(2021)0529),

— gezien de Europese economische prognose van de Europese Commissie van voorjaar 2021, gepubliceerd op 12 mei 2021 ([1]),

— gezien de Economic Outlook van de OESO, jaargang 2021, nummer 1: voorlopige versie ([2]),

— gezien de Verklaring van Porto over sociaal engagement die werd ondertekend door het Portugese voorzitterschap van de Raad, de voorzitter van het Parlement en vertegenwoordigers van de sociale partners en maatschappelijke organisaties ([3]),

— gezien de Verklaring van Porto van 8 mei 2021, die door de Europese Raad is aangenomen ([4]),

— gezien zijn resolutie van 10 juni 2021 over de standpunten van het Parlement over de lopende beoordeling door de Commissie en de Raad van de nationale plannen voor herstel en veerkracht ([5]),

— gezien de mededeling van de Commissie van 17 september 2020 over de jaarlijkse strategie voor duurzame groei voor 2021 (COM(2020)0575),

— gezien het gezamenlijk verslag over de werkgelegenheid 2021, zoals vastgesteld door de Raad op 9 maart 2021 ([6]),

— gezien zijn resolutie van 19 januari 2017 over een Europese pijler van sociale rechten ([7]),

— gezien de Europese pijler van sociale rechten,

— gezien de mededeling van de Commissie van 14 januari 2020 getiteld "Een sterk sociaal Europa voor rechtvaardige transities" (COM(2020)0014),

— gezien de Agenda 2030 voor duurzame ontwikkeling van de Verenigde Naties,

— gezien de mededeling van de Commissie van 27 mei 2020, getiteld "Het moment van Europa: herstel en voorbereiding voor de volgende generatie" (COM(2020)0456),

([1]) https://ec.europa.eu/info/publications/european-economic-forecast-spring-2021_en
([2]) https://www.oecd-ilibrary.org/sites/edfbca02-en/index.html?itemId=/content/publication/edfbca02-en
([3]) https://www.2021portugal.eu/en/porto-social-summit/porto-social-commitment
([4]) https://www.consilium.europa.eu/nl/press/press-releases/2021/05/08/the-porto-declaration/
([5]) Aangenomen teksten, P9_TA(2021)0288.
([6]) https://ec.europa.eu/social/main.jsp?langId=en&catId=89&further News=yes&newsId=9834
([7]) PB C 242 van 10.7.2018, blz. 24.

Woensdag, 20 oktober 2021

— gezien Verordening (EU) 2021/241 van het Europees Parlement en de Raad van 12 februari 2021 tot instelling van de herstel- en veerkrachtfaciliteit ([8]) (RRF-verordening),

— gezien het verslag in opdracht van het Comité van de Regio's getiteld "Application of the principles of partnership and multi-level governance in Cohesion Policy programming 2021-2027" ([9]),

— gezien de jaarlijkse conferentie over het Europees Semester van het Europees Economisch en Sociaal Comité, die op 31 mei 2021 plaatsvond ([10]),

— gezien de resolutie van het Europees Economisch en Sociaal Comité van februari 2021getiteld "Het betrekken van maatschappelijke organisaties bij de nationale plannen voor herstel en veerkracht — Wat werkt en wat niet?" ([11]),

— gezien de verklaring van het voorzitterschap van de Raad van de Europese Unie, de Europese Commissie en de Europese sociale partners van 2016 getiteld "Een nieuwe start voor de sociale dialoog",

— gezien de studie van de Europese Stichting tot verbetering van de levens- en arbeidsomstandigheden (Eurofound) van 23 maart 2021, getiteld "COVID-19: gevolgen voor de werkgelegenheid en het arbeidsleven" ([12]),

— gezien de studie van Eurofound van april 2021 getiteld "Leven, werken en COVID-19 (update april 2021): Geestelijke gezondheid en vertrouwen in de EU afgenomen in tweede pandemiejaar" ([13]),

— gezien het Speciaal verslag nr. 10/2021 van de Europese Rekenkamer getiteld "Gendermainstreaming in de EU-begroting: tijd om de daad bij het woord te voegen" ([14]),

— gezien het verslag uit 2021 over langdurige zorg, opgesteld door de Commissie en het Comité voor sociale bescherming ([15]),

— gezien het Speciaal verslag 09/2018 van de Europese Rekenkamer getiteld "Publiek-private partnerschappen in de EU: algemeen voorkomende tekortkomingen en beperkte voordelen" ([16]),

— gezien het verslag van de speciale VN-rapporteur voor extreme armoede en mensenrechten, Olivier De Schutter, na zijn bezoek aan de EU-instellingen van 25 november 2020 tot 29 januari 2021 ([17]),

— gezien artikel 54 van zijn Reglement,

— gezien het verslag van de Commissie werkgelegenheid en sociale zaken (A9-0274/2021),

A. overwegende dat de COVID-19-crisis een aanzienlijke maar onevenredig grote impact op verschillende lidstaten, sociale groepen, sectoren en regio's heeft gehad en waarschijnlijk zal blijven hebben, en tot een toename van de armoede in de hele EU leidt; overwegende dat de meest kwetsbaren het hardst zijn getroffen; overwegende dat de crisis verwoestende gevolgen heeft gehad voor verschillende kwetsbare groepen, en het personeel in de ouderenzorg voor ongekende uitdagingen heeft gesteld; overwegende dat vrouwen, in vergelijking tot mannen, laaggeschoolde werknemers, migranten, gehandicapten, mensen uit kansarme milieus, ouderen, en mensen met tijdelijke contracten of andere atypische arbeidsvormen, maar ook zelfstandigen, onevenredig zijn getroffen; overwegende dat sommige bedrijven, met name kmo's en micro-ondernemingen (kmo's), ernstige gevolgen hebben ondervonden;

([8]) PB L 57 van 18.2.2021, blz. 17.
([9]) https://cor.europa.eu/en/engage/studies/Documents/Partnership_2021.pdf
([10]) https://www.eesc.europa.eu/en/agenda/our-events/events/european-semester-annual-conference-2021
([11]) https://www.eesc.europa.eu/en/sections-other-bodies/other/ad-hoc-group-european-semester/civil-society-and-recovery-and-resilience-plans
([12]) https://www.eurofound.europa.eu/nl/publications/report/2021/covid-19-implications-for-employment-and-working-life
([13]) https://www.eurofound.europa.eu/nl/publications/report/2021/living-working-and-covid-19-update-april-2021-mental-health-and-trust-decline-across-eu-as-pandemic
([14]) https://www.eca.europa.eu/Lists/ECADocuments/SR21_10/SR_Gender_ mainstreaming_NL.pdf
([15]) https://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=738&langId=nl&pubId=8396
([16]) https://www.eca.europa.eu/Lists/ECADocuments/SR18_09/SR_PPP_NL.pdf
([17]) https://undocs.org/A/HRC/47/36/Add.1

B. overwegende dat volgens de Europese economische voorjaarsprognoses 2021 van de Commissie ([18]) de EU-economie in 2021 met 4,2 % en in 2022 met 4,4 % zal groeien; overwegende dat de ramingen van EU-werkloosheidspercentage voor 2021 7,6 % en voor 2022 7 % bedragen; overwegende dat deze percentages nog steeds hoger zijn dan voor de crisis;

C. overwegende dat de COVID-19-pandemie een schok van historische proporties inhield voor de Europese economieën met een economische krimp in 2020 van 6,1 %; overwegende dat bedrijven en consumenten zich inmiddels beter kunnen aanpassen aan de beperkende maatregelen, maar sommige sectoren, zoals toerisme en persoonlijke dienstverlening, hier nog steeds onder lijden;

D. overwegende dat de bestrijding van discriminatie op grond van leeftijd en het wegnemen van de obstakels voor vrijwilligerswerk voor senioren boven de reguliere pensioengerechtigde leeftijd belangrijke elementen zijn om actief ouder worden en solidariteit tussen generaties te bevorderen;

E. overwegende dat de toename van ongelijkheid binnen de Europese samenlevingen tijdens de COVID-19-crisis gevaarlijke sociale trends heeft versneld, waardoor een klimaat van verdeeldheid, stress en teleurstelling kan ontstaan dat ertoe leidt dat alle leden van de samenleving, en niet alleen de behoeftigen, lijden onder een verminderd welzijnsniveau; overwegende dat een vermindering van de ongelijkheid een cruciale voorwaarde is om duurzaamheid en welzijn voor iedereen te bewerkstelligen, omdat ongelijkheid afbreuk doet aan de algehele prestaties van samenlevingen op het gebied van cruciale welzijnsindicatoren als geestelijke en fysieke gezondheid, vertrouwen in democratische instellingen en sociale vrede en veiligheid; overwegende dat de stelsels voor sociale bescherming zwaar op de proef worden gesteld om de sociale gevolgen van de crisis te verzachten en iedereen fatsoenlijke levensomstandigheden en toegang tot essentiële diensten zoals gezondheidszorg, onderwijs en huisvesting te verschaffen;

F. overwegende dat de EU-leiders op de sociale top van Porto van 7 en 8 mei 2021 de Europese pijler van sociale rechten (EPSR) hebben onderkend als een fundamenteel element van het herstel, en dat zij in de verklaring van Porto hebben benadrukt vastbesloten te zijn de uitvoering ervan op EU- en nationaal niveau verder te verdiepen;

G. overwegende dat jongeren te maken hebben gehad met de scherpste daling van de werkgelegenheid ([19]) en met een verlies van kansen als gevolg van een gebrek aan opleiding of stagemogelijkheden; overwegende dat in sommige lidstaten werknemers met een precaire baan, in het bijzonder zijn geconfronteerd met baanverlies als gevolg van de pandemie en onvoldoende sociale bescherming genoten; overwegende dat er meer moet worden geïnvesteerd in betaalbare, toegankelijke, inclusieve en hoogwaardige voorzieningen voor beroepsonderwijs en -opleiding, zodat iedereen over de juiste competenties en kwalificaties beschikt, met inbegrip van de competenties en kwalificaties die nodig zijn voor de groene en digitale transitie; overwegende dat het vermijden van nog een "verloren generatie" jongeren een topprioriteit is; overwegende dat beleid dat leidt tot meer ongelijkheid tussen generaties gevolgen heeft voor de houdbaarheid van ons stelsel van sociale voorzieningen alsmede voor onze democratieën;

H. overwegende dat de digitalisering van de arbeidsmarkt kansen biedt en we de vruchten ervan moeten plukken, maar dat ook moet worden gegarandeerd dat telewerken en de flexibiliteit met betrekking tot werktijden niet tot gevolg hebben dat de rechten van werknemers worden geschonden;

I. overwegende dat regelingen voor werktijdverkorting die kunnen worden geactiveerd in een crisis en de structurele aanpassing van economieën en personele middelen mogelijk maken, cruciaal zullen zijn; overwegende dat met een grote betrokkenheid van de sociale partners onvoorziene uitsluiting van deze regelingen kan worden voorkomen; overwegende dat deze regelingen om de werkgelegenheid in stand te houden de negatieve ontwikkelingen op de arbeidsmarkt bleven verzachten: in februari 2021 zat naar schatting 5,6 % van de werknemers als gevolg van de laatste lockdownmaatregelen in een dergelijke regeling, ten opzichte van 5 % in oktober 2020 ([20]);

J. overwegende dat deze pandemie duidelijk heeft aangetoond hoe belangrijk geïntegreerde zorg is waarin de nadruk ligt op de levering van hoogwaardige diensten in alle levensfasen en bijzondere aandacht is voor de zorg voor kinderen, personen met een handicap, kwetsbare personen en ouderen; overwegende dat vrouwen tijdens de lockdowns het

([18]) https://ec.europa.eu/info/publications/european-economic-forecast-spring-2021_en
([19]) https://www.eurofound.europa.eu/nl/publications/report/2021/covid-19-implications-for-employment-and-working-life
([20]) https://www.ecb.europa.eu/pub/economic-bulletin/html/eb202103.en.html

grootste deel van het onbetaalde werk verrichtten, ondanks het feit dat mannen het huishouden meer dan voorheen deelden ([21]) (vrouwen besteedden 18,4 uur per week aan koken en huishoudelijk werk, tegenover 12,1 uur voor mannen, terwijl vrouwen voor de pandemie 15,8 uur en mannen 6,8 uur aan deze taken hebben besteed); overwegende dat personeelstekorten in de gezondheids- en zorgsector, waarmee sommige lidstaten reeds vóór de pandemie te kampen hadden ([22]), als gevolg van een gebrek aan investeringen en/of een gebrek aan anticipatie op demografische veranderingen, door de crisis kunnen zijn verergerd, mede als gevolg van de enorme werkdruk en psychische stress als gevolg van de pandemie ([23]); overwegende dat de sociale partners in de gezondheidszorg en maatschappelijke dienstverlening pleiten voor een aantal verbeteringen in de verlening van gezondheidszorg en maatschappelijke diensten om veerkracht en paraatheid te waarborgen ([24]);

K. overwegende dat de Europese Rekenkamer (ERK) erop heeft gewezen dat in de begrotingscyclus van de EU niet naar behoren rekening werd gehouden met gendergelijkheid; overwegende dat het ERK de Commissie heeft aanbevolen te evalueren of in de herstel- en veerkrachtplannen van de lidstaten aandacht wordt besteed aan gendergelijkheid, en hierover verslag uit te brengen; overwegende dat NextGenerationEU is gericht op een groene en een digitale transitie, die vooral gevolgen hebben voor sectoren en beroepen waarin meer mannen werken;

L. overwegende dat in de RRF-verordening met betrekking tot de sociale dimensie van de RRF als algemeen doel wordt gesteld de economische, sociale en territoriale cohesie in de Unie te bevorderen door de veerkracht, de crisisparaatheid, het aanpassingsvermogen en het groeipotentieel van de lidstaten te verbeteren en de sociale en economische impact van de crisis te beperken, een bijdrage te leveren aan de uitvoering van de EPSR, aan opwaartse sociale convergentie en aan de hervatting en bevordering van duurzame groei, en hoogwaardige werkgelegenheid te scheppen;

M. overwegende dat wereldwijde uitdagingen zoals digitalisering en de strijd tegen klimaatverandering zich ongeacht de COVID-19-crisis zullen doen blijven gelden en vragen om een eerlijke transitie, zodat niemand achterblijft; overwegende dat de klimaatverandering, de wereldwijde temperatuurstijging en het verlies aan biodiversiteit volgens het laatste verslag van de Intergouvernementele Werkgroep inzake klimaatverandering (IPCC) exponentieel toenemen; overwegende dat Europese burgers en werknemers steeds regelmatiger steeds ernstigere consequenties van klimaatverandering en extreme weersomstandigheden ondervinden; overwegende dat de doelstellingen voor decarbonisatie voor 2030 zijn verhoogd teneinde in 2050 klimaatneutraliteit te bereiken; overwegende dat de toegenomen inspanningen op het gebied van mitigatie en aanpassing een grondige transformatie van de Europese en nationale economieën en arbeidsmarkten vereisen;

N. overwegende dat de specifieke doelstelling van de RRF bestaat in het verstrekken van financiële steun aan lidstaten om de mijlpalen en streefdoelen van de hervormingen en investeringen zoals vastgelegd in hun plannen voor herstel en veerkracht te bereiken; overwegende dat dit betekent dat alle acties in de plannen (met inbegrip van digitale en groene investeringen) en overeengekomen hervormingen moeten bijdragen aan de beginselen van de EPSR, het scheppen van hoogwaardige banen en opwaartse sociale convergentie; overwegende dat acties die niet bijdragen tot deze sociale doelstellingen niet in overeenstemming zijn met de vereisten van de RRF-verordening;

O. overwegende dat de nationale plannen overeenkomstig artikel 17, lid 3, van de RRF-verordening moeten stroken met de desbetreffende landenspecifieke uitdagingen en prioriteiten die in het kader van het Europees Semester zijn vastgesteld, alsmede met de uitdagingen en prioriteiten die zijn vastgesteld in de meest recente aanbeveling van de Raad over het economische beleid van de eurozone voor die lidstaten die de euro als munt hebben;

P. overwegende dat sociaal duurzame hervormingen gebaseerd zijn op solidariteit, integratie, sociale rechtvaardigheid, een eerlijke verdeling van de rijkdom, gendergelijkheid, een openbaar onderwijsstelsel van hoge kwaliteit voor iedereen, hoogwaardige banen en duurzame groei — een model dat zorgt voor gelijkheid en sociale bescherming, dat kwetsbare groepen zeggenschap geeft, inspraak en burgerschap bevordert en de levensstandaard van iedereen verbetert;

([21]) https://eige.europa.eu/covid-19-and-gender-equality/unpaid-care-and-housework
([22]) https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/22189434-395d-11eb-b27b-01aa75ed71a1/language-en
([23]) https://www.fes.de/en/politik-fuer-europa/on-the-corona-frontline
([24]) https://www.epsu.org/sites/default/files/article/files/Position%20of% 20EPSU%20on%20lessons%20learnt_final.pdf

Q. overwegende dat de COVID-19-crisis de digitale transitie van de Europese en nationale economieën en de ontwikkeling van nieuwe werkwijzen heeft versneld; overwegende dat digitalisering, robotisering, automatisering en artificiële intelligentie werknemers en de samenleving ten goede moeten komen door de arbeidsomstandigheden en levenskwaliteit te verbeteren, een goed evenwicht tussen werk en privé te garanderen, hoogwaardigere werkgelegenheid te scheppen en bij te dragen tot sociaaleconomische convergentie;

1. herinnert eraan dat in de Verdragen is bepaald dat de Unie moet werken aan de duurzame ontwikkeling van Europa op basis van evenwichtige economische groei en prijsstabiliteit, een sociale markteconomie met een hoog concurrentievermogen die gericht is op volledige werkgelegenheid, gezonde en veilige werkomgevingen en -omstandigheden, maatschappelijke vooruitgang, een hoog niveau van bescherming en verbetering van de kwaliteit van het milieu, de bevordering van wetenschappelijke en technologische vooruitgang, de bestrijding van armoede, sociale uitsluiting en discriminatie en de bevordering van sociale rechtvaardigheid en bescherming, gelijkheid tussen mannen en vrouwen, solidariteit tussen generaties en de bescherming van de rechten van het kind en van personen met een handicap; dringt erop aan dat deze doelstellingen overkoepelende prioriteiten moeten vormen voor de EU-strategie voor duurzame langetermijngroei, in overeenstemming met de duurzameontwikkelingsdoelstellingen van de VN (SDG's), de EPSR en de Green Deal, en de basis moeten vormen voor de herstel- en veerkrachtplannen van de lidstaten; verzoekt de Commissie te waarborgen dat het Europees Semester in de toekomst op deze doelstellingen en strategieën wordt afgestemd, zodat het Europees Semester echt een alomvattend instrument wordt;

2. verzoekt de lidstaten het potentieel van de algemene ontsnappingsclausule, het nieuwe meerjarig financieel kader en NextGenerationEU volledig te benutten om bedrijven te ondersteunen die in moeilijkheden verkeren en onvoldoende liquiditeit hebben, met name door de toegang van kmo's tot financiering te verbeteren, de banen en arbeidsomstandigheden van mensen die in de EU werken te beschermen en bedrijven en werknemers tijdens de groene en de digitale transitie te begeleiden;

3. benadrukt dat economisch beleid niet alleen kan worden geanalyseerd vanuit een puur macro-economisch perspectief waarin de nadruk ligt op traditionele indicatoren van groei, schuld, tekorten en werkgelegenheid en dat het beleid de onderliggende oorzaken van de economische en sociale onevenwichtigheden moet aanpakken; dringt erop aan dat het Europees semester gebaseerd moet zijn op een geïntegreerde aanpak waarbij evenveel belang wordt gehecht aan economisch, sociaal en milieubeleid; is van mening dat het klimaatbeleid ook een prominente rol moet krijgen; vraagt het Europees Semester de coördinatie tussen lidstaten te waarborgen om er zeker van te zijn dat deze zich allemaal naar een klimaatneutrale en digitalere economie bewegen waarin niemand achterblijft, en structurele verandering voor sociale vooruitgang, duurzame ontwikkeling en welzijn te bevorderen; benadrukt dat het belangrijk is rekening te houden met de effecten van economisch beleid om negatieve sociale gevolgen en negatieve gevolgen voor de sociale cohesie te voorkomen, ook voor veel kwetsbare groepen, en dus voor onze democratieën en het Europees project;

4. is ingenomen met de toezegging van EU-leiders dat zij de EPSR zullen uitvoeren en de drie nieuwe kerndoelen van de EU, die tegen 2030 moeten zijn verwezenlijkt, zullen nastreven; verzoekt de Commissie het EPSR-actieplan tijdig en rigoureus uit te voeren, door middel van concrete stappen en wapenfeiten en ervoor te zorgen dat elk voorstel resultaat oplevert en de doelstellingen daarvan worden behaald; verzoekt dat de hoofdindicatoren de sociale risico's op het gebied van economie, werkgelegenheid en volksgezondheid die voortvloeien uit de pandemiecrisis en de risico's waarmee burgers en werknemers in het kader van de groene en digitale transformatie zullen worden geconfronteerd, bestrijken; merkt op dat deze risico's aan de hand van SDG-monitoring en het nieuwe sociale scorebord uitgebreider kunnen worden gevolgd, maar dat er geen duidelijke doelstellingen zijn om de impact van EU-optreden te meten; ondersteunt een ambitieuze agenda voor een krachtig, duurzaam en inclusief economisch en sociaal herstel- en moderniseringsproces in combinatie met een versterking van het Europese sociale model, zodat iedereen kan profiteren van de groene en de digitale transitie en een waardig leven kan leiden; verzoekt de lidstaten ambitieuze nationale doelstellingen vast te stellen die, naar behoren rekening houdend met de uitgangspositie van elk land, een passende bijdrage leveren aan de verwezenlijking van de Europese doelstellingen;

5. verzoekt de Commissie lering te trekken uit de crisis en toe te werken naar de toepassing van een betere architectuur voor duurzame governance in de EU op basis van solidariteit, sociale rechtvaardigheid en integratie, een billijke verdeling van rijkdom, gendergelijkheid, hoogwaardige overheidsdiensten, met inbegrip van een universeel en hoogwaardig openbaar onderwijssysteem, hoogwaardige werkgelegenheid en duurzame groei; verzoekt de Commissie om, alvorens te besluiten de algemene ontsnappingsclausule buiten werking te stellen, niet alleen een algemene beoordeling van de toestand van de economie op basis van kwantitatieve criteria te overwegen, maar ook een beoordeling die de onderliggende ongelijkheden naar behoren weerspiegelt, alsook de werkgelegenheids-, sociale en gezondheidssituatie van de getroffen lidstaten; is van mening dat de herziening van het EU-kader voor economische governance bij voorkeur voorafgaand aan het deactiveren van de algemene ontsnappingsclausule moet plaatsvinden;

6. herinnert eraan dat bepaalde in de nasleep van de financiële en economische crisis van 2008 gemaakte politieke keuzes en het toegepast begrotingsbeleid ertoe hebben geleid dat de gezondheidszorg- en sociale stelsels in sommige lidstaten niet voldoende voorbereid waren om de pandemie het hoofd te bieden; wijst op de noodzaak van aanvullende criteria, met name criteria die rekening houden met de noodzaak van duurzame publieke, sociale en milieu-investeringen, economische activiteit in de publieke en particuliere sector en sociale vooruitgang om de EPSR in de lidstaten ten uitvoer te leggen; is van mening dat het louter bereiken van de niveaus van economische activiteit van voor de crisis mogelijk onvoldoende is om een duurzaam herstel te consolideren; wijst erop dat de huidige instrumenten mogelijk niet voldoende zijn om de risico's van economische stagnatie, toenemende ongelijkheid en sociale en territoriale divergentie weg te nemen;

7. merkt op dat de COVID-19-pandemie negatieve gevolgen heeft gehad voor het welzijn van een ieder in de EU en met name kwetsbare bevolkingsgroepen; herinnert eraan dat de voorzitter van de Commissie zich ertoe heeft verbonden duurzaamheid, sociale inclusie en het welzijn van burgers centraal te stellen in de economische strategie van de EU ([25]); is van mening dat het essentieel is ervoor te zorgen dat Europa de meest geavanceerde socialezekerheidsstelsels ter wereld blijft houden, het eerste klimaatneutrale continent wordt en een dynamische hub is voor innovatie en competitief ondernemerschap; herinnert eraan dat de sociale, economische en territoriale ongelijkheden tussen en binnen de lidstaten de afgelopen tien jaar zijn toegenomen; verzoekt de Commissie in haar analyse in het kader van het Semester aandacht te besteden aan sociale en ecologische onevenwichtigheden; verzoekt de lidstaten deel te nemen aan de herziening van de EU-begrotingsregels om duurzame groeibevorderende sociale investeringen aan te moedigen en tegelijkertijd de houdbaarheid van de begroting en robuuste socialezekerheidsstelsels te waarborgen;

8. benadrukt nogmaals het belang van de toereikendheid en houdbaarheid van de socialebeschermingsstelsels in de lidstaten; neemt kennis van het communiqué van de G20 van 9-10 juli 2021 en de belofte van de G20 om een doeltreffend algemeen minimumbelastingtarief in te voeren zoals uiteengezet in de verklaring inzake een tweepijleroplossing om de uitdagingen op belastinggebied aan te pakken die voortvloeien uit de digitalisering van de economie, die op 1 juli 2021 werd gepubliceerd door het inclusief kader inzake grondslaguitholling en winstverschuiving (BEPS) van de OESO/G20; ziet uit naar het voorstel van de Commissie voor de omzetting van het internationale akkoord in de EU-wetgeving teneinde agressieve fiscale planning te vermijden en billijkheid voor de middenklasse en arbeiders in de EU te waarborgen;

9. erkent dat toegang tot essentiële diensten, zoals water en energie, cruciaal is om sociale inclusie en elementaire hygiënenormen te waarborgen; pleit voor ondersteunende maatregelen om inclusieve en betaalbare toegang te waarborgen tot essentiële diensten in het kader van de uitvoering van het EPSR-actieplan; verzoekt de Commissie en de lidstaten om specifieke voorstellen te doen om het probleem van energiearmoede doeltreffend aan te pakken in het kader van de doelstellingen van de Green Deal en de energiemarkten te beoordelen om te voorkomen dat de stijgende energieprijzen negatieve gevolgen hebben voor de concurrentiepositie van kmo's en voor huishoudens;

10. benadrukt dat goed ontworpen stelsels van belasting op arbeid essentieel zijn om hoge normen van werknemersbescherming tegen risico's en ziekte alsmede voorziening van ouderdomspensioenen te waarborgen; is van mening dat belastingstelsels zodanig moeten worden ontworpen dat ongelijkheden worden verminderd, billijkheid wordt bevorderd en huishoudens worden beschermd, en dat zij evenwichtig moeten zijn om stelsels eerlijker en efficiënter te maken; wijst erop dat overheidsontvangsten kunnen worden gebruikt om belangrijke prioriteiten te financieren, een bijdrage te leveren aan de aanpak van de uitdagingen van de lidstaten op begrotingsgebied en aan de houdbaarheid op lange termijn van de overheidsfinanciën, onder meer door de dekking en toereikendheid van gezondheidszorg- en socialebeschermingsstelsels voor iedereen te verbeteren en de financiering daarvan op lange termijn veilig te stellen; verzoekt de Commissie en de lidstaten belastingontwijking en belastingfraude daadwerkelijk aan te pakken, als een belangrijke manier om economische ongelijkheid te beperken, en de belastinginning in de lidstaten te verbeteren;

11. benadrukt het belang van betere integratie van sociale doelstellingen, sociale vooruitgang, welzijn en duurzaamheid in al het beleid van de EU, met name de EU-begrotingsplanning, teneinde ervoor te zorgen dat publieke uitgaven en investeringen in overeenstemming zijn met de sociale en milieudoelstellingen en de potentiële sociale effecten van begrotingskeuzes vast te stellen; verzoekt de Commissie duurzaamheid en welzijn op te nemen in de jaarlijkse strategie voor duurzame groei en de landenspecifieke aanbevelingen, en in haar effectbeoordeling vooral aandacht te besteden aan de sociale gevolgen van EU-beleidsmaatregelen; benadrukt hoe belangrijk het is een alomvattend en integraal kader op te zetten binnen het proces van het Europees semester, waarbij specifiek aandacht wordt besteed aan de meest kwetsbare en gemarginaliseerde groepen in de samenleving;

([25]) https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/nl/ip_19_6770?utm_campaign=58ca6a2173a6a3222e01b7f2&utm_content=5df9bbf40f09e4000147a897&utm_medium=smarpshare&utm_source=generic

12. beklemtoont dat de COVID-19-crisis tekortkomingen heeft blootgelegd in de toegang tot sociale bescherming en heeft aangetoond hoe belangrijk het is meer veerkracht te bevorderen door bijvoorbeeld de toereikendheid en dekking van minimuminkomensregelingen en pensioenen te verbeteren en de voorwaarden om daarvoor in aanmerking te komen te versoepelen;

13. maakt zich zorgen over de overmatige schuldenlast die door de pandemie is ontstaan en de economische en maatschappelijke gevolgen daarvan, en wijst erop dat moet worden voorkomen dat burgers en kmo's zich diep in de schulden steken; dringt aan op verdere verbetering van de diensten op het gebied van schuldadvies en schuldbescherming en op vergroting van het financiële bewustzijn; is van mening dat met betrekking tot de niet-renderende leningen die in de mededeling van de Commissie van 2 juni 2021 worden vermeld, Europese kmo's, werknemers en huishoudens moeten worden ondersteund; merkt op dat de RRF de mogelijkheid biedt om in dit verband het herstel te ondersteunen door middel van aanvullende investeringen en hervormingen; benadrukt hoe belangrijk het is beleidsinstrumenten vast te stellen om huishoudens met een laag inkomen die met veel moeite rondkomen, te helpen de effecten van de pandemie op te vangen zodat zij niet in armoede vervallen;

Europees governancekader 2022 voor duurzaamheid, sociale inclusie en welzijn van mensen

14. is van mening dat het voorstel van het Parlement voor de vaststelling van een pact voor duurzaam welzijn en sociale vooruitgang met bindende sociale en duurzaamheidsdoelstellingen aan de hand waarvan de SDG's van de VN kunnen worden verwezenlijkt, relevanter dan ooit is in de context van de herstel- en veerkrachtplannen, de torenhoge overheidsschulden en de aankomende hervorming van het stabiliteits- en groeipact en het Semester-proces; constateert dat SDG 8 inzake duurzame groei, werkgelegenheid en fatsoenlijk werk in dat opzicht een stuwende factor achter de volledige Agenda 2030 van de VN is gebleken;

15. is van mening dat een duurzame, slimme en inclusieve groei op middellange termijn duurzaam begrotingsbeleid moet garanderen en moet waarborgen dat het economisch en sociaal beleid van de EU bijdraagt aan een duurzaam herstel dat onze economieën en samenlevingen duurzamer, inclusiever en veerkrachtiger maakt en beter voorbereidt op de groene en de digitale transitie; beklemtoont in dit opzicht dat de uitvoering van het actieplan voor de EPRS zal bijdragen tot een versterking van de sociale dimensie in al het beleid van de Unie en een inclusief herstel zal helpen waarborgen;

16. beklemtoont dat een betere afstemming tussen de lidstaten op het gebied van economische en sociale governance, met name door toe te werken naar een grotere convergentie van belastingregels, een drijvende kracht achter herstel zou zijn;

17. is het wat de economische en sociale governance van de EU betreft met de Europese leiders eens dat de vorderingen ten opzichte van de kerndoelen voor 2030 en de opwaartse convergentie regelmatig op het hoogste politieke niveau moeten worden geëvalueerd ([26]); is van mening dat de ministers van Arbeid en Sociale Zaken en de ministers van Economische Zaken en Financiën in het kader van een herzieningsproces van het governancesysteem een gelijke rol moeten spelen, teneinde gelijke waarde toe te kennen aan sociale en arbeidsaangelegenheden in het kader van het mechanisme van het Europees Semester; is het met de Raad eens dat de uitvoering van de EPSR het streven van de Unie naar een digitale, groene en billijke transitie zal versterken en zal bijdragen aan de verwezenlijking van opwaartse sociale en economische convergentie en de aanpak van demografische uitdagingen, en dat de sociale dimensie, sociale dialoog en de actieve betrokkenheid van sociale partners altijd een centrale rol hebben gespeeld in uiterst competitieve sociale markteconomieën; is van mening dat het sociaal scorebord moet worden vernieuwd als onderdeel van het beleidscoördinatiekader van het Europees semester, zodat de vooruitgang op dit gebied kan worden gevolgd en het scorebord kan worden aangepast aan de situatie na de pandemie, alsook aan het RRF-proces;

18. beklemtoont dat een beleidsoriëntatie en governancebenadering die tot doel hebben mensen en hun welzijn centraal te stellen in het beleids- en besluitvormingsproces, cruciaal zijn voor de toekomst van de Europese Unie; verzoekt de Commissie hiertoe een alomvattend voorstel te presenteren met een gedetailleerde reeks specifieke sociale, ecologische en economische doelstellingen die een afspiegeling vormen van de relevante internationale en interne toezeggingen van de EU, met inbegrip van die welke voortvloeien uit de EP-resolutie van 17 december 2020 over een sterk sociaal Europa voor rechtvaardige transities ([27]), de SDG's van de VN, de Klimaatovereenkomst van Parijs, de doelstelling uit hoofde van de Europese klimaatwet om tegen 2050 broeikasgasneutraal te zijn en verwante tussentijdse streefwaarden, het Europees Handvest van de grondrechten, de Europese pijler van sociale rechten en de verbintenis om de armoede in Europa tegen 2050 uit te bannen aan de hand van een EU-wet inzake armoedebestrijding;

([26]) https://www.consilium.europa.eu/nl/press/press-releases/2021/05/08/the-porto-declaration/
([27]) Aangenomen teksten, P9_TA(2020)0371.

19. is van mening dat het noodzakelijk is opvolging te geven aan de verklaring uit 2016 over een nieuwe start voor de sociale dialoog en manieren te evalueren om de sociale partners te betrekken bij de governance van het Europees Semester, die tot nu toe ontoereikend is geweest, en de hervormingsdoelstellingen dientengevolge te delen met werknemers en bedrijven zodat de uitvoering ervan kan worden gefaciliteerd;

20. is ingenomen met het gezamenlijke voorstel van de Europese sociale partners voor een alternatieve reeks indicatoren om de vooruitgang van het economische, sociale milieu- en klimaatbeleid te meten, ter aanvulling op het bbp als welvaartsmaat voor inclusieve en duurzame groei; is van mening dat het sociale scorebord nieuwe indicatoren moet integreren die een volledige afspiegeling vormen van de trends op het gebied van en oorzaken van ongelijkheid; benadrukt hoe belangrijk het is rekening te houden in dit proces met de belangen van de meest kwetsbare en gemarginaliseerde personen in de samenleving; beklemtoont dat de sociale partners moeten worden betrokken bij het besluitvormingsproces voor het initiëren van strategische acties die gericht zijn op herstel; is van mening dat de autonomie van de sociale partners niet in het gedrang mag komen door maatregelen die in dit verband genomen worden;

21. wijst erop dat de sociale impact van milieuaantasting en klimaatverandering moeten worden gemeten; pleit voor bescherming op EU-niveau van het recht op gezondheid en een gezonde omgeving, aangezien dit recht essentieel is om de uitoefening van de meeste andere grondrechten (zoals voeding, onderdak en werk) te waarborgen en een inclusieve transitie te verwezenlijken;

Van het beschermen naar het scheppen van groene, digitale en hoogwaardige werkgelegenheid: de noodzaak van een ambitieuze Europese sociale agenda

22. dringt er bij de Commissie en de lidstaten op aan ervoor te zorgen dat vakbonden toegang hebben tot de werkplek en de werknemers zelf, ook waar het werk digitaal wordt uitgevoerd; benadrukt dat moet worden gewaarborgd dat alle werknemers, ook die in de digitale economie, recht hebben op collectieve onderhandelingen en collectieve actie;

23. is het met de Europese leiders eens dat het nu de werkloosheid en ongelijkheid door de pandemie toenemen, belangrijk is middelen in te zetten waar deze het meest nodig zijn om onze economieën te versterken, en onze beleidsinspanningen te concentreren op gelijke toegang tot hoogwaardige diensten om voor meer gelijke kansen te zorgen, de schepping en verbetering van hoogwaardige werkgelegenheid, ondernemerschap, bij- en omscholing en het verminderen van armoede en uitsluiting; beklemtoont dat de buitengewone middelen die beschikbaar zijn gesteld om het Europees herstel te bevorderen een kans vormen die moet worden benut;

24. wijst op de negatieve effecten van de COVID-19-crisis op de Europese arbeidsmarkt, het ongekende baanverlies als gevolg daarvan, met name in strategische sectoren, evenals de daarmee verband houdende toename van de armoede en verschillen in levensstandaard, waar met name jongeren, vrouwen en laaggeschoolde werknemers en werknemers met een onzeker dienstverband mee worden geconfronteerd;

25. erkent dat de lidstaten naar verwachting tegen eind 2022 opnieuw hun kwartaaloutput van vóór de crisis zullen bereiken; benadrukt dat het voor een duurzaam herstel cruciaal is dat er ook hoogwaardige banen worden geschapen voor middelbaar of laagopgeleide werknemers, in het bijzonder voor vrouwen en jongeren, aangezien is aangetoond dat die werknemers essentieel zijn voor de veerkracht van onze samenlevingen en economieën, en dat deze banen geografisch evenwichtig moeten zijn verspreid om verschillen tussen regio's te vermijden; is van mening dat de sociale partners een cruciale rol spelen door vooruit te lopen op de ontwikkelingen op de arbeidsmarkt en een soepele transitie te garanderen voor werknemers voor wie structurele veranderingen gevolgen hebben; is van mening dat een versterking van de collectieve-onderhandelingsstructuren op alle niveaus noodzakelijk is om hoogwaardige en duurzame werkgelegenheid te scheppen;

26. benadrukt dat hoogwaardig onderwijs en een goed opgeleide beroepsbevolking, evenals inspanningen op het gebied van onderzoek en innovatie, een absolute voorwaarde vormen voor duurzaam herstel en sociale cohesie; wijst erop dat gemiddeld en laagopgeleide werknemers de kans moeten krijgen zich om of bij te scholen; dringt erop aan prioriteit toe te kennen aan duurzame investeringen in hoogwaardige stageplekken, de deelname van volwassenen aan "een leven lang leren" en opleidingen voor werknemers; wijst erop dat een inclusief economisch herstel duurzame publieke en particuliere investeringen vereist om te garanderen dat werklozen en laagopgeleide personen worden opgeleid zodat zij gecertificeerde elementaire vaardigheden, professionele vaardigheden en belangrijke competenties kunnen verwerven, met kwalificaties en loopbaanontwikkeling als resultaat; benadrukt in dit verband het belang van het versterken van de onderwijsprogramma's van de EU, het afstemmen van opleiding en onderwijs op de behoeften van de samenleving en de economie, en het ondersteunen van werknemers en leerkrachten, alsook het belang van investeringen in digitale, groene en sociale infrastructuur; benadrukt dat het uitvoeren van de EU-vaardighedenagenda voor iedereen van cruciaal belang is om het tekort aan vaardigheden aan te pakken; verzoekt de Commissie en de lidstaten hun inspanningen te intensiveren met betrekking tot investeringen in beroepsonderwijs en -opleiding die betaalbaar, toegankelijk, inclusief en van goede kwaliteit zijn, bijscholings- en omscholingsmaatregelen te versterken, onder meer voor wat digitale en overdraagbare vaardigheden

betreft, en levenslang leren te bevorderen, dit alles om werknemers in staat te stellen zich aan te passen aan de in het licht van de groene en de digitale transformatie veranderende behoeften van de arbeidsmarkt; onderstreept dat de wederzijdse erkenning van kwalificaties cruciaal is voor het oplossen van vaardighedentekorten en -mismatches;

27. is ingenomen met het voorstel van de Commissie inzake de versterking van de toepassing van het beginsel van gelijke beloning van mannen en vrouwen voor gelijke of gelijkwaardige arbeid door middel van beloningstransparantie en handhavingsmechanismen; is verheugd dat dit voorstel bindende maatregelen voor transparantie omtrent betalingen bevat; dringt erop aan dat deze maatregelen spoedig worden vastgesteld om verdere op gender gebaseerde ongelijkheden te voorkomen; verzoekt de lidstaten en de Commissie ondernemerschap onder vrouwen te bevorderen en hun toegang tot financiering te vergemakkelijken; verzoekt de lidstaten de onderhandelingen in de Raad over de richtlijn inzake vrouwelijke bestuurders dringend uit het slop te halen;

28. onderstreept hoe belangrijk het is ervoor te zorgen dat werknemers in de EU worden beschermd door toereikende minimumlonen die in overeenstemming met nationale tradities en praktijken worden vastgesteld via wetgeving of collectieve arbeidsovereenkomsten, en te waarborgen dat zij, ongeacht waar ze werken, een fatsoenlijke levensstandaard hebben; is in dit opzicht ingenomen met het voorstel van de Commissie voor een richtlijn betreffende toereikende minimumlonen in de EU, waarmee wordt beoogd de dekkingsgraad van collectieve onderhandelingen te verhogen, armoede onder werkenden te bestrijden en opwaartse sociale convergentie te bevorderen;

29. acht het noodzakelijk de financiële en personele middelen van de openbare diensten voor arbeidsvoorziening uit te breiden; verzoekt de lidstaten doeltreffende mechanismen voor prestatiebeheer voor openbare diensten voor arbeidsvoorziening in te voeren om de impact van hun arbeidsmarktprogramma's te evalueren en te bepalen wat er beter kan; verzoekt de lidstaten hun openbare diensten voor arbeidsvoorziening uit te rusten met technologische oplossingen zodat zij de werving van werkzoekenden efficiënt kunnen stroomlijnen en hun vaardigheden beter kunnen beoordelen en matchen;

30. herinnert de lidstaten eraan dat een zelfstandig bestaan, hoogwaardige maatschappelijke diensten en diensten voor arbeidsvoorziening, adequate sociale bescherming en een versterkte sociale economie onontbeerlijk zijn om alle personen met een handicap een fatsoenlijke levensstandaard te waarborgen, zoals ook werd aangegeven in de EU-strategie inzake de rechten van personen met een handicap;

31. verzoekt de Commissie en de lidstaten met behulp van een specifiek systeem de schepping van hoogwaardige banen in alle sectoren te monitoren, met inbegrip van de banen die met overheidsinvesteringen zijn geschapen, en die ook een specifiek onderdeel voor groene en digitale banen omvat en rekening houdt met het gender- en non-discriminatieperspectief, en overeenstemming te bereiken over een reeks voorwaarden met betrekking tot de schepping van hoogwaardige en groene banen voor bedrijven die toegang willen hebben tot overheidsmiddelen; pleit voor een nauwgezette monitoring van actieve voorlichtingsmaatregelen teneinde een gelijke participatie in hoogwaardige banen te waarborgen van de personen die het verst van de arbeidsmarkt zijn verwijderd; benadrukt dat de toegang tot publieke middelen van de EU afhankelijk moet worden gesteld van de eerbiediging van de rechten van werknemers en collectieve overeenkomsten;

32. verzoekt de lidstaten maatregelen te treffen om de gebrekkige toegang tot stelsels van sociale bescherming te verbeteren, met name door naleving van de aanbeveling van de Raad van 8 november 2019 met betrekking tot de toegang tot sociale bescherming voor werknemers en zelfstandigen ([28]); is eens te meer ingenomen met de aanname van die aanbeveling als eerste stap en met de toezegging van de Commissie om de socialebeschermingsstelsels in Europa te versterken, maar onderstreept dat de universele toegang tot sociale bescherming daadwerkelijk moet worden verwezenlijkt, met name in de huidige moeilijke context; verzoekt de Commissie een EU-regelgevingskader te presenteren dat is gericht op het versterken en waarborgen van fatsoenlijke arbeidsomstandigheden, rechten en toegang tot sociale bescherming voor platformwerkers en werknemers met een niet-gangbaar dienstverband;

33. verzoekt de Commissie om actualisering van haar kader voor de oprichting en ontwikkeling van coöperaties en sociale ondernemingen, aangezien deze intrinsiek meer nadruk leggen op eerlijke arbeidsvoorwaarden en het bieden van kansen aan werknemers;

34. wijst erop dat, als de EU een voortrekkersrol wil vervullen in een proces van een duurzaam en inclusief mondiaal herstel waarbij onze economieën worden gemoderniseerd en hoogwaardige banen gewaarborgd, miljoenen goed betaalde banen moeten worden geschapen, onder meer voor middelbaar en laagopgeleide werknemers, waarbij gezorgd wordt voor opwaartse, sociale en economische convergentie en gelijke kans voor iedereen, zodat iedereen de kans krijgt om bij te dragen aan het gemeenschappelijke Europese project; benadrukt dat er meer moet worden geïnvesteerd in groene, digitale en sociale infrastructuur, openbare diensten, onderwijs en sociale diensten, en in onderzoek, innovatie en koolstofvrije technologieën, rekening houdend met de specifieke aard van micro-ondernemingen en kmo's, die belangrijke spelers zijn in

([28]) PB C 387 van 15.11.2019, blz. 1.

de Europese economische structuur, teneinde hun innovatieve potentieel optimaal te benutten en tegelijkertijd de toegang van kmo's tot publieke en private financiering te verbeteren en te zorgen voor duurzame, groeivriendelijke investeringen; dringt aan op versterking van de sociale en duurzame dimensies van de industriële strategie, met bijzondere aandacht voor hoogwaardige werkgelegenheid en strategische waardeketens in de EU;

35. uit zijn bezorgdheid over de ernstige sociale impact van de COVID-19-crisis en de gevolgen daarvan voor de werkgelegenheid, met name voor jongeren; verzoekt de lidstaten en de Commissie te zorgen dat elke jonge Europeaan toegang heeft tot onderwijs, opleiding en de arbeidsmarkt; verzoekt de lidstaten en de Commissie prioriteit te geven aan de bestrijding van jeugdwerkloosheid, niet in de laatste plaats in het kader van het herstelinstrument van NextGenerationEU, ten volle gebruik te maken van financiële instrumenten zoals de jongerengarantie en Europese programma's zoals Erasmus +, en passende maatregelen te nemen om de jeugdwerkloosheid aan te pakken en de inzetbaarheid van jongeren te verbeteren; wijst erop dat het nieuwe Europees Fonds voor aanpassing aan de globalisering kan worden ingezet als respons op de gevolgen van de COVID-19-crisis voor de werkgelegenheid; verzoekt de lidstaten derhalve snel financieringsaanvragen in te dienen bij de Commissie om de Europese werknemers die als gevolg van COVID-19 werkloos zijn geworden te begeleiden bij hun bij- of omscholing en herintegratie op de arbeidsmarkt;

36. onderstreept het belang van arbeidsmobiliteit binnen de EU en beklemtoont dat het vrije verkeer van werknemers bijdraagt aan economische groei en cohesie in de Unie en leidt tot werkgelegenheidskansen; onderstreept voorts dat arbeidsmobiliteit hand in hand moet gaan met eerlijke en gemeenschappelijke regels op basis van het beginsel van gelijke behandeling; verzoekt de Commissie in dit verband toe te zien op de tenuitvoerlegging en handhaving van de regels inzake het vrije verkeer van werknemers; verzoekt de Commissie om de braindrain in bepaalde regio's en sectoren te analyseren, en mobiele werknemers te ondersteunen door eerlijke mobiliteit te waarborgen en de overdraagbaarheid van rechten en aanspraken te verbeteren; verzoekt de lidstaten om zich ten volle in te zetten voor de digitalisering van overheidsdiensten om een eerlijke mobiliteit van werknemers te vergemakkelijken, met name op het gebied van de coördinatie van de socialezekerheidsstelsels; verzoekt de Commissie derhalve een voorstel in te dienen voor een digitaal EU-socialezekerheidsnummer;

37. onderstreept dat de COVID-19-crisis heeft aangetoond dat het noodzakelijk is een gemeenschappelijke EU-benadering van gezondheid, met inbegrip van gezondheid op het werk, te ontwikkelen; dringt aan op de invoering van een Europese Gezondheidsunie, die gebaseerd is op de beginselen van solidariteit, strategische autonomie en samenwerking, waarbij de volksgezondheid centraal staat bij de vaststelling en uitvoering van alle beleidsmaatregelen en activiteiten van de EU, zoals verankerd in het Verdrag, met stelselmatige gezondheidseffectbeoordelingen van alle betrokken beleidsmaatregelen; is ingenomen met de ambitieuze doelstelling in het nieuwe strategische EU-kader voor gezondheid en veiligheid op het werk van nul werkgerelateerde overlijdensgevallen; wijst er nogmaals op dat het noodzakelijk is om reproductietoxische stoffen op te nemen in het toepassingsgebied van de richtlijn carcinogene of mutagene agentia ([29]), en gevaarlijke geneesmiddelen op te nemen in bijlage 1 bij de richtlijn om gezondheidswerkers beter te beschermen;

38. herinnert eraan dat in beginsel 15 van de EPSR wordt bepaald dat werknemers en zelfstandigen bij pensionering recht hebben op een pensioen dat een passend inkomen vormt en dat iedereen op oudere leeftijd recht heeft op middelen die een waardig leven mogelijk maken;

Synergieën tussen het Semester en de nationale herstel- en veerkrachtplannen

39. onderstreept dat in de nationale herstel- en veerkrachtplannen landenspecifieke aanbevelingen in acht moeten worden genomen die bijdragen aan de sociale doelstellingen die worden vermeld in de RRF-verordening en dat de landenspecifieke aanbevelingen voor de nationale herstel- en veerkrachtplannen moeten worden gelezen op een manier die bijdraagt aan de verwezenlijking van de sociale doelstellingen van de verordening, met inbegrip van economische, sociale en territoriale cohesie; benadrukt dat ingevolge de RRF-verordening de nationale herstel- en veerkrachtplannen moeten bijdragen aan de verwezenlijking van de VN-doelstellingen voor duurzame ontwikkeling en de uitvoering van de groeistrategie van de EU zoals vastgesteld in de Green Deal, met inachtneming van de beginselen van de EPSR; herinnert eraan dat de cyclus van het Europees Semester voor 2021 tijdelijk is aangepast om de inwerkingtreding van de RRF mogelijk te maken; eist dat de Commissie zich meer ambitieus toont wat betreft de sociale dimensie en samenhang waarborgt tussen de landenspecifieke aanbevelingen en de algemene en specifieke doelstellingen van de RRF-verordening;

([29]) PB L 158 van 30.4.2004, blz. 50.

40. herinnert eraan dat hervormingen en investeringen volgens de RRF-verordening "moeten leiden tot het scheppen van hoogwaardige en stabiele banen en de inclusie en integratie van kansarme groepen";

41. beklemtoont dat het scheppen van hoogwaardige werkgelegenheid een van de doelstellingen van de RRF-verordening vormt; benadrukt dat de hervormingen van de arbeidsmarkt die zijn opgenomen in de nationale herstel- en veerkrachtplannen moeten bijdragen tot een verbetering van de kwaliteit van de werkgelegenheid; verzoekt de Commissie de arbeidsmarkthervormingen in de nationale herstel- en veerkrachtplannen op dit specifieke punt te analyseren; wijst erop dat artikel 152 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie bepaalt dat de Unie de rol van de sociale partners op het niveau van de Unie erkent en bevordert, en hun autonomie in acht neemt; waarschuwt dat de Commissie zich geenszins moet bemoeien met het proces van sociale dialoog op nationaal niveau in het kader van de hervormingen uit hoofde van de nationale herstel- en veerkrachtplannen;

42. verzoekt de Commissie de sociale indicatoren van het sociaal scorebord van het Europees Semester, met name die met betrekking tot fatsoenlijk werk, sociale rechtvaardigheid, gelijke kansen, solide socialezekerheidsstelsels en eerlijke mobiliteit, op te nemen in de gemeenschappelijke indicatoren die in het kader van de RRF moeten worden gebruikt voor het in kaart brengen van de vooruitgang en het monitoren en evalueren van de nationale herstel- en veerkrachtplannen, alsmede in de sociale traceringsmethode, onder meer voor de Europese kindergarantie en jongerengarantie; benadrukt dat het Parlement de gedelegeerde handeling die de Commissie over dit onderwerp zal indienen, nauwlettend zal bestuderen om te controleren of de sociale indicatoren, het scorebord en de sociale methodologie beantwoorden aan de doelstellingen, en om na te gaan of er geen bezwaren zijn;

43. dringt erop aan dat sociale dialoog cruciaal is om efficiënte hervormingen en investeringen te waarborgen, met name in de sectoren die door de transities sterk zullen veranderen; onderstreept dat een adequate betrokkenheid van belanghebbenden, zoals de nationale parlementen, lokale en regionale autoriteiten, sociale partners, ngo's en het maatschappelijk middenveld, bij de voorbereiding en uitvoering van de nationale herstel- en veerkrachtplannen van doorslaggevend belang zal zijn voor het welslagen ervan;

44. wijst erop dat gendergelijkheid volgens de RRF-verordening volledig moet worden gemainstreamd bij de voorbereiding en uitvoering van nationale herstel- en veerkrachtplannen en dat verslaglegging over gender en gendermainstreaming niet mogen worden gecombineerd met sociale tracering en sociale investeringen; is van mening dat gendergelijkheid in het kader van de herstel- en veerkrachtfaciliteit zijn eigen mainstreamingmethode vereist en herinnert eraan dat het Europees Instituut voor gendergelijkheid (EIGE) een geschikte methode heeft ontwikkeld; beklemtoont dat overeenkomstig de RRF-verordening investeren in een degelijke zorginfrastructuur ook van essentieel belang is om gendergelijkheid te waarborgen, de economische emancipatie van vrouwen te bevorderen, veerkrachtige samenlevingen tot stand te brengen, slechte omstandigheden in een sector waar overheersend vrouwen werkzaam zijn te bestrijden, de werkgelegenheid te bevorderen, en armoede en sociale uitsluiting te voorkomen, en een positief effect op het bbp heeft, aangezien meer vrouwen betaald werk kunnen verrichten als er een degelijke zorginfrastructuur is;

45. dringt aan op de ontwikkeling van een Europese zorgstrategie, met inbegrip van een sterke genderdimensie, die een holistische en levenslange benadering van zorgverlening moet omvatten, met specifieke maatregelen en acties voor zowel formele als informele zorgverleners en onbetaalde zorgtaken; verzoekt de lidstaten ook beste werkwijzen te evalueren en uit te wisselen met betrekking tot het ondersteunen van maatschappelijke groepen met bijzondere zorgbehoeften, en het meerekenen van perioden waarin zorg is verleend in pensioenregelingen, teneinde de genderpensioenkloof te dichten; wijst erop dat volgens Eurofound het aandeel van werknemers in langdurige zorg het afgelopen decennium met een derde is gestegen — in schril contrast met de aanhoudend lage lonen die zij ontvangen; verzoekt de lidstaten ervoor te zorgen dat zorgmedewerkers fatsoenlijke lonen hebben, aangezien de lonen in de langdurige zorg en andere maatschappelijke diensten momenteel 21 % onder het gemiddelde liggen ([30]); verzoekt de Commissie en de lidstaten om, in het licht van het verslag over langdurige zorg 2021, hervormingen door te voeren die bijdragen tot de verwezenlijking van de gemeenschappelijke doelstelling om hoogwaardige langdurige zorg te waarborgen die toegankelijk en betaalbaar is voor iedereen en op een financieel duurzame manier wordt verleend; pleit voor een doeltreffend actief arbeidsmarktbeleid en beleid inzake evenwicht tussen werk en privéleven om het privé- en gezinsleven van mensen verder te beschermen, onder meer door middel van de omzetting en uitvoering van de richtlijn betreffende het evenwicht tussen werk en privéleven ([31]), alsmede voor een voorstel voor een aanbeveling van de Raad inzake zorgverlening;

([30]) https://eige.europa.eu/covid-19-and-gender-equality/unpaid-care-and-housework
([31]) PB L 188 van 12.7.2019, blz. 79.

46. beklemtoont dat het essentieel is meer te investeren in volksgezondheid en sociale zorg, met inbegrip van lonen en opleidingen van werknemers, om de werving en behoud van banen te verbeteren en een adequate personeelsbezetting en op behoeften gerichte diensten te waarborgen; verzoekt de Commissie en de lidstaten ervoor te zorgen dat een aanzienlijk deel van de investeringen in het kader van de nationale herstel- en veerkrachtplannen wordt bestemd voor de verbetering van de gezondheidszorg, onder meer door de arbeidsomstandigheden en personele bezetting te verbeteren, voor opleidingsbehoeften, meer kerndiensten, het behoud van de verlening van basiszorg en voor ondersteuning van langdurige zorg en andere openbare maatschappelijke diensten; dringt erop aan de zwakke punten die zijn gedetecteerd in de stresstesten van de gezondheidszorg en sociale sector, aan te pakken in het kader van de nationale herstel- en veerkrachtplannen en het volgende EU-programma op het gebied van gezondheid (EU4Health) en door middel van landenspecifieke aanbevelingen voor deze sectoren;

47. benadrukt dat de investeringskloof met betrekking tot betaalbare huisvesting 57 miljard EUR per jaar bedraagt; verzoekt de Commissie en de lidstaten te voorzien in voldoende passende en betaalbare sociale huisvesting om tegemoet te komen aan de huisvestingsbehoeften van de bevolking, en de bovenmatige uitgaven voor huisvesting te verminderen; verzoekt de Commissie deze doelstelling op te nemen in de landenspecifieke aanbevelingen; vraagt in dit verband om een hervorming van het kader voor economische governance, zodat de lidstaten de nodige groene en sociale overheidsinvesteringen kunnen doen, onder meer in de ontwikkeling en verbetering van sociale, openbare, betaalbare en energie-efficiënte huisvesting; onderstreept dat dakloosheid een van de meest extreme vormen van sociale uitsluiting is; is ingenomen met de oprichting van het Europees platform voor de bestrijding van dakloosheid, dat als einddoel heeft dakloosheid tegen 2030 volledig uit te bannen; verzoekt de lidstaten ambitieuze nationale strategieën met adequate nationale en EU-financiering vast te stellen op basis van het beginsel "huisvesting eerst", de preventie van dakloosheid te bevorderen en toegang te bieden tot adequate, veilige en betaalbare huisvesting; dringt er bij de Commissie op aan een alomvattende armoedebestrijdingsstrategie voor te stellen;

48. wijst erop dat in de RRF-verordening wordt bepaald dat bij de voorbereiding en uitvoering van nationale herstel- en veerkrachtplannen het mainstreamen van gelijke kansen voor iedereen moet worden gewaarborgd, aangezien de ongelijkheid in meerdere EU-lidstaten toeneemt; verzoekt de Commissie met het oog hierop bijzondere nadruk te leggen op het monitoren en uitvoeren van de nationale herstel- en veerkrachtplannen, met de hulp van relevante maatschappelijke organisaties en gelijkheidsorganen uit de lidstaten;

49. benadrukt dat de digitale en groene transformaties en investeringen ook vanuit sociaal perspectief moeten worden beoordeeld om te voorkomen dat deze leiden tot banenverlies, een verstoring van de arbeidsmarkt of arbeidsmarktpolarisatie doordat banen waarvoor een gemiddeld opleidingsniveau vereist is verloren gaan, en dat ervoor moet worden gezorgd dat digitaliserings- en groene-transitieprocessen van bedrijven niet worden gebruikt als voorwendsel om personeel te kunnen ontslaan om kosten te besparen;

50. benadrukt dat sociale dialoog en collectieve onderhandelingen essentiële instrumenten zijn voor de vaststelling van billijke lonen en arbeidsomstandigheden door werkgevers en vakbonden, en dat krachtige systemen voor collectieve onderhandelingen de veerkracht van lidstaten in tijden van economische crises vergroten;

51. eist dat bij het toezicht in het kader van het Semester ook aandacht wordt besteed aan de mobiliteit van werknemers en de eerbiediging van hun rechten, met name in het geval van seizoenwerkers;

o

o o

52. verzoekt zijn Voorzitter deze resolutie te doen toekomen aan de Raad en de Commissie.